

La premsa presonera travessa les reixes

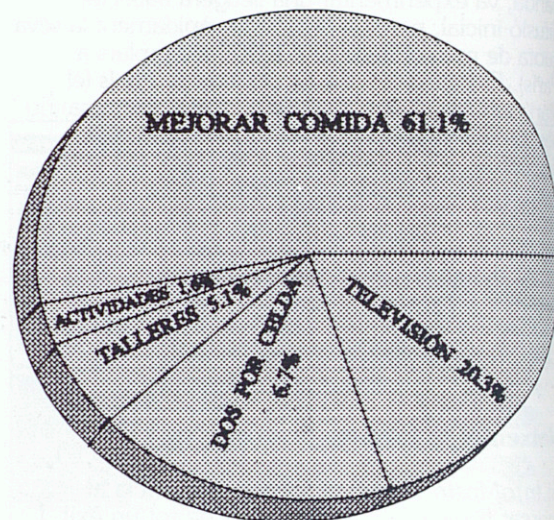
Una mostra de revistes fetes als centres penitenciaris s'ha exposat al Col·legi

— Antoni Capilla —

Durant el mes de febrer la sala d'exposicions del Col·legi de Periodistes de Catalunya, amb la col·laboració de la direcció general de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació de la Generalitat de Catalunya, ha exhibit la mostra "Publicar a la presó", una exposició de revistes dels centres penitenciaris de Catalunya.

L'objectiu d'aquesta mostra era, segons Ignasi García i Clavel, director general de Serveis Penitenciaris, revelar la interrelació entre presó i societat, i alhora esclarir una realitat desconeguda per molts i que, dissortadament, és un terreny adobat per als tòpics.

Potser ni ells mateixos, els reclusos catalans, ho saben, però el cert és que també des d'una presó catalana, concretament la Model de Barcelona, van sortir el 1940 uns exemplars de l'*Espurna*, un petit diari publicat pels presos del POUM on es va poder llegir, per primer cop al país, encara que clandestinament, els documents de la sentència i afusellament de Lluís Companys. Més de mig segle després, la premsa elaborada als centres penitenciaris de Catalunya ha pres altres rumbos. Ja no es denuncien genocidis polítics, les revistes

publicades a les presons als anys 80 i 90 són més aviat d'evasió. El que sí que tenen unes i altres en comú és que totes dues estan confeccionades per homes i dones privats de llibertat.

Sis són les revistes triades per representar, en l'exposició del Col·legi de Periodistes, aquesta producció de força més abast: *Punto de Vista* (Model), *Trinitat Express* (presó de joves), *Femení singular* i *Enfermeria Cultural* (Wad Ras), *Rocambolesco* (Quatre Camins) i *Pisando Fuerte* (Can Brians). Un ampli panorama al qual esporàdicament s'afegeixen altres publicacions periòdiques, com ara *Puente*, *Directa*, *Garabatos*, *Contrapunt* (Model) i *Període i Dabute* (Quatre Camins). Cada revista és un món diferent: des de la veterana *Trinitat Express* (1987) fins a la darrera d'arribar a aquesta peculiar competència, *Pisando Fuerte* (gener 1994); de la semestralitat de *Punto de Vista* a la mensualitat de *Femení Singular*.

El que sí que tenen totes elles en comú és que sorprenen per la seva qualitat i la participació directa dels interns en la seva producció, sempre amb la col·laboració d'educadors. Segons García Clavel, "totes elles són sorgides de la il·lusió per conrear una de les llibertats garantides a la presó —encara que sembli paradoxal—, la llibertat d'expressió. A més a més, l'accés a la cultura ha esdevingut una de les actuacions prioritàries per a l'Administració penitenciària catalana, des del convenciment que constitueix una de les principals eines per facilitar la reinserció social". ●

En aquesta pàgina, gràfic publicat al número 18 de la revista Més que Mai, que reflecteix els resultats d'una enquesta feta entre els presos. A la plana de la dreta, portades de revistes de presos i una instantània de la inauguració de l'exposició al Col·legi de Periodistes.

— Als privats de llibertat de circulació se'ls garanteix, però, la llibertat d'expressió —